

TRESKABLINOLL, GRUNDSKOLEBREVET

2024

**TRE
SKA BLI
NOLL**

PRATSTARTARE

Lärarhandledning

*Pratstartare till grundskola och anpassad grundskola,
för att lära barn om kroppslig integritet och motverka sexuella övergrepp.*

GRUNDSKOLE
BREVET

ALLMÄNNA
ARVSFONDEN

LÄRARHANDLEDNING

Pratstartarnas syfte är att underlätta samtal kring frågor som rör integritet, samtycke, bra och dåliga hemligheter och sexuella övergrep. De presenterar en situation där eleven sedan får välja väg och fundera över potentiella utfall. Pratstartarna går att anpassa till flera olika ämnen och ämnesområden. Exempelvis som samtalsunderlag, dramaövningar, som stöd när man skriver berättelse eller sångtext. Det gemensamma för alla användningsområden är att utifrån elevens förutsättningar arbetar integritetsstärkande genom att eleven får tydliggöra sina gränser, fundera över hur man respekterar andras gränser samt skapa strategier för att skydda sin och andras integritet.

Så här kan du använda pratstartare i klassrummet:

- Diskutera med eleverna kring vad som hänt i pratstartaren.
- Problematisera tillsammans med eleverna om vad som är gränsöverskridande i situationen.
- Diskutera tillsammans med eleverna vad huvudkaraktären kan göra i den här situationen.
- Problematisera de olika valmöjligheterna och diskutera med eleverna om vissa val är enklare eller svårare att fatta.
- Diskutera med eleverna om det finns andra valmöjligheter som huvudkaraktären kan välja.
- Problematisera de olika utfallen av valmöjligheterna som presenteras i pratstartaren och hur de olika karaktärerna reagerat.
- Skapa strategier tillsammans med eleverna om vad man kan göra om man inte blir trodd på, om man är orolig för en kompis och/eller om man inte vågar berätta för någon om vad som har hänt.
- För att anpassa till olika elevgruppers behov och önskemål finns pratstartarna i tre olika versioner så att du kan anpassa dem utifrån dina elevers behov.

Tips! Viktiga budskap att förmedla till eleverna:

- De flesta barn och vuxna är snälla, men det finns barn och vuxna som inte respekterar andras gränser.
- Det är aldrig ditt fel om någon tar på dina privata kroppsdelar mot din vilja.
- Det är alltid personen som tar på dig som gör fel.
- Du har alltid rätt att säga nej om någon tar på dig på ett sätt som känns fel, även om det är någon du känner och tycker om.
- Du ska alltid respektera andras gränser.
- Berätta för en trygg vuxen om du har varit med om något som inte känns bra.
- Det är viktigt att kunna ta emot ett nej och du behöver strategier för att hantera de känslor som det kan väcka inom dig.

På treskabinolls hemsida finner du affischen "[Om du behöver stöd](#)". Sätt upp den på insidan av dörrarna till elevtoaletterna så att eleverna i lugn och ro utan att bli iakttaga kan ta del av de stödinsatser som finns

Elevstrategier:

- En del elever kan tycka att det är obekvämt att prata om övergrepp och integritetskränkningar. Inled därför lektionen med att tydliggöra klassrumsregler och riktlinjer för samtalet. Att man exempelvis inte behöver dela med sig av privat information men att man kan prata privat med en trygg vuxen efter lektionen.
- En del elever kan tycka att ämnet kroppslig integritet är pinsamt, men de flesta elever tycker att ämnet är viktigt och spännande att prata om. För att skapa trygghet när man diskuterar dessa frågor rekommenderar vi att du ser över om diskussionen kan ske i helklass eller i mindre grupper.
- För en del elever kan integritetsstärkande undervisning vara ett tillfälle då de vill ställa obekväma frågor. Därför kan det vara bra att förbereda ett sätt för eleverna att ställa anonyma frågor exempelvis en frågelåda. Förhåll dig objektiv till frågorna (vissa kan också passa på att provocera) och var också ärlig om du inte kan svara på vissa frågor. Då är det ett gyllene tillfälle att tillsammans söka svaren och också förmedla vad som är säkra källor
- Berätta för elevhälsoteamet att du ska undervisa om integritet, samtycke och integritetskränkningar/övergrepp så att de kan förbereda sig på att ta emot elever som har behov att prata eller att de besöker klassen och samtalar om vilket stöd de kan erbjuda samt var man kan finna annat stöd.

- Många elever har kunskap i kroppslig integritet och samtycke i teorin. Men majoriteten av elever vill ha praktiska strategier och konkreta knep för att hantera situationer när de uppstår. Exempelvis hur man stöttar en vän som utsatts, hur man kan berätta för en vuxen samt att öva på att ge samtycke och ta ifrån samtycke.

Majoriteten av de barn som utsätts berättar först för en kompis. Därför är det viktigt att belysa vad man kan göra om man bär på en kompis dåliga hemlighet. Elever har många frågor kring övergrepp, sugardating, och grooming. Vi har samlat återkommande begrepp som du kan använda dig utav för att bemöta eleverna på ett tryggt sätt. [Du hittar begreppslistan här.](#)